

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Απριλίου 2013

για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία

(2013/C 120/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η επένδυση σήμερα στο ανθρώπινο κεφάλαιο των νέων Ευρωπαίων θα αποφέρει μακροπρόθεσμα οφέλη και θα συμβάλει στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη. Η Ένωση θα είναι σε θέση να αποκομίσει όλα τα οφέλη από ένα ενεργό, καινοτόμο και ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, αποφεύγοντας ταυτόχρονα το πολύ υψηλό κόστος της παραμονής των νέων εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης («ΕΑΕΚ»), το οποίο επί του παρόντος ανέρχεται σε 1,2 % του ΑΕΠ.
- (2) Οι νέοι έχουν δεχτεί ιδιαίτερα σοβαρό πλήγμα κατά τη διάρκεια της κρίσης. Είναι ευάλωτοι λόγω των μεταβατικών σταδίων που διανύουν στη ζωή τους, της έλλειψης επαγγελματικής πείρας, της ενδεχόμενης ανεπαρκούς εκπαίδευσης ή κατάρτισής τους, της συχνά περιορισμένης κάλυψης κοινωνικής προστασίας τους, της περιορισμένης πρόσβασης σε χρηματοδοτικούς πόρους και των επισφαλών συνθηκών εργασίας. Οι νέες γυναίκες είναι πιθανότερο να πλήττονται από χαμηλές αμοιβές και επισφαλή απασχόληση, ενώ για τους νέους γονείς, κυρίως τις νέες μητέρες, υπάρχει έλλειψη μέτρων για την κατάλληλη εξισορρόπηση της εργασίας και της προσωπικής ζωής. Επιπλέον, ορισμένοι νέοι βρίσκονται σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση ή διατρέχουν κίνδυνο διακρίσεων. Για τον σκοπό αυτό απαιτούνται κατάλληλα υποστηρικτικά μέτρα, παρότι αναγνωρίζεται η ατομική ευθύνη των νέων στην εξεύρεση πορείας προς την οικονομική δραστηριότητα.
- (3) Υπάρχουν 7,5 εκατομμύρια άτομα ΕΑΕΚ σε ολόκληρη την Ένωση, που αντιστοιχούν στο 12,9 % των νέων Ευρωπαίων (ηλικίας 15-24 ετών). Πολλοί έχουν μόνο χαμηλότερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και έχουν εγκαταλείψει πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Περαιτέρω, πολλοί είναι

μετανάστες ή προέρχονται από μειονεκτούντα περιβάλλοντα. Ο όρος «ΕΑΕΚ» καλύπτει διάφορες υποομάδες νέων με διαφορετικές ανάγκες.

- (4) Το 30,1 % των άνεργων νέων κάτω των 25 ετών στην Ένωση είναι άνεργοι για περισσότερους από δώδεκα μήνες. Επιπλέον, ένας αυξανόμενος αριθμός νέων δεν επιδιώκει ενεργά απασχόληση, κάτι που μπορεί να τους αφήσει χωρίς διαρθρωτική στήριξη όσον αφορά την επάνοδό τους στην αγορά εργασίας. Η έρευνα δείχνει ότι η ανεργία των νέων μπορεί να αφήσει μόνιμα σημάδια, όπως αυξημένος κίνδυνος ανεργίας στο μέλλον, μειωμένα επίπεδα μελλοντικών αποδοχών, απώλεια ανθρώπινου κεφαλαίου, μεταβίβαση της φτώχειας μεταξύ των γενεών ή λιγότερα κίνητρα ίδρυσης οικογένειας, συμβάλλοντας σε αρνητικές δημογραφικές τάσεις.
- (5) Ο όρος «εγγύηση για τη νεολαία» αναφέρεται σε κατάσταση στην οποία οι νέοι δέχονται προσφορά καλής ποιότητας εργασίας, συνεχούς εκπαίδευσης, μαθητείας ή άσκησης, εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση. Η προσφορά συνεχούς εκπαίδευσης θα μπορούσε επίσης να περικλείει ποιοτικά προγράμματα κατάρτισης που καταλήγουν σε αναγνωρισμένη επαγγελματική ειδίκευση.
- (6) Η εγγύηση για τη νεολαία θα συμβάλλει ενδεχομένως σε τρεις από τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», συγκεκριμένα ότι το 75 % της ηλικιακής ομάδας 20-64 ετών θα πρέπει να εργάζεται, ότι το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο θα πρέπει να είναι χαμηλότερο από 10 % και ότι τουλάχιστον 20 εκατομμύρια άτομα θα πρέπει να απαλλαγούν από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.
- (7) Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο με την απόφαση 2010/707/ΕΕ⁽¹⁾ της 21ης Οκτωβρίου 2010, και ειδικότερα οι κατευθυντήριες γραμμές 7 και 8, καλούν

(1) ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46.

τα κράτη μέλη να προαγάγουν την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας και να τους βοηθήσουν, ειδικά τους ΕΑΕΚ, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, στην εξεύρεση μιας πρώτης θέσης απασχόλησης, στην απόκτηση επαγγελματικής πείρας, ή στην ανεύρεση περαιτέρω ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της μαθητείας, και να παρεμβαίνουν γρήγορα όταν οι νέοι καθίστανται άνεργοι.

- (8) Ήδη από το 2005, όταν υιοθέτησε τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών με την απόφαση 2005/600/ΕΚ ⁽¹⁾ της 12ης Ιουλίου 2005, το Συμβούλιο συμφώνησε ότι «σε κάθε άνεργο (πρέπει να) προσφέρεται ένα νέο ξεκίνημα προτού συμπληρωθούν έξι μήνες ανεργίας στην περίπτωση των νέων». Με την απόφαση 2008/618/ΕΚ της 15ης Ιουλίου 2008 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών ⁽²⁾ το Συμβούλιο μείωσε την περίοδο «το πολύ σε τέσσερις μήνες» για νέους που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο.
- (9) Με το ψήφισμα της 6ης Ιουλίου 2010 για την «Προώθηση της πρόσβασης των νέων στην αγορά εργασίας, ενίσχυση του καθεστώτος των περιόδων άσκησης, πρακτικής και μαθητείας» ⁽³⁾, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή και το Συμβούλιο προωθήσουν ευρωπαϊκές εγγυήσεις για τη νεολαία, «διασφαλίζοντας το δικαίωμα κάθε νέου στην Ένωση να του προσφέρεται κάποια θέση εργασίας, μαθητείας, πρόσθετης κατάρτισης ή συνδυασμένης εργασίας και κατάρτισης μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών ανεργίας».
- (10) Στην ανακοίνωση της 15ης Σεπτεμβρίου 2010, με τίτλο «Νεολαία σε κίνηση», η Επιτροπή ενεδόρυνε τα κράτη μέλη να εισαγάγουν εγγυήσεις για τη νεολαία, κάτι που έως σήμερα υλοποιήθηκε περιορισμένα. Η παρούσα σύσταση θα πρέπει να ενισχύει και επαναλαμβάνει την ανάγκη για τα κράτη μέλη να επιδιώξουν την επίτευξη αυτού του στόχου, ενώ επίσης θα συμβάλλουν στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση αυτών των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία.
- (11) Με τα συμπεράσματα της 17ης Ιουνίου 2011 για προώθηση της απασχόλησης των νέων για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής Ευρώπη 2020 καλούνται το Συμβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να επέμβουν γρήγορα, προσφέροντας περαιτέρω εκπαίδευση, (εκ νέου)κατάρτιση ή μέτρα ενεργοποίησης για τους ΕΑΕΚ συμπεριλαμβανομένων και νέων που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Έτσι θα εξυπηρετηθεί ο στόχος επιστροφής αυτών των ατόμων στην εκπαίδευση, την κατάρτιση ή την αγορά εργασίας το συντομότερο δυνατόν, καθώς και της μείωσης του κινδύνου της φτώχειας, και του κοινωνικού αποκλεισμού. Το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας ενδέχεται να έχει δυσμενή αποτελέσματα για τη νεολαία, και κάλεσε τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο.
- (12) η σύσταση του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2011 σχετικά με τις «Πολιτικές για τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου» ⁽⁴⁾ επικεντρωνόταν στην ανάπτυξη τεκμηριωμένων, ολοκληρωμένων και διατομεακών πολιτικών που να περιλαμβάνουν μέτρα για την επανένταξη ατόμων που εγκα-

τέλειψαν την εκπαίδευση και για την ενίσχυση της διασύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τον τομέα της απασχόλησης. Κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού για το 2012, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τάχθηκε υπέρ της προσέγγισης αυτής και ζήτησε από την Επιτροπή να εφαρμόσει μια προπαρασκευαστική δράση για τη στήριξη της θέσπισης εγγυήσεων για τη νεολαία στα κράτη μέλη.

- (13) Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την απασχόληση που πρότεινε με την Ανακοίνωση της 18ης Απριλίου 2012 «Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης», η Επιτροπή ζήτησε την ενεργό κινητοποίηση των κρατών μελών, των κοινωνικών εταίρων και άλλων ενδιαφερομένων για να ανταποκριθούν στις τρέχουσες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ένωση όσον αφορά την απασχόληση, και ιδίως στην ανεργία των νέων. Η Επιτροπή υπογράμμισε το σημαντικό δυναμικό που έχουν για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης η πράσινη οικονομία, η υγεία και η κοινωνική μέριμνα καθώς και τομείς των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας (ΤΠΕ), και για τον σκοπό αυτό δημοσίευσε τρία συνοδευτικά σχέδια δράσης για τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί. Στη συνέχεια, με την Ανακοίνωση της 10ης Οκτωβρίου 2012 για μια ισχυρότερη ευρωπαϊκή βιομηχανία για την ανάπτυξη και την οικονομική ανάκαμψη, η Επιτροπή επεσήμανε επίσης έξι ελπιδοφόρους τομείς προτεραιότητας για τη βιομηχανική καινοτομία που συμβάλλουν στη μετάβαση σε μια οικονομία με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτική χρήση των πόρων. Στη δέσμη μέτρων για την απασχόληση η Επιτροπή υπογραμμίζει επίσης ότι η προώθηση της επιχειρηματικής νοσηρότητας, η ενισχυμένη διάθεση υποστήριξης και χρηματοδότησης νεοσύστατων επιχειρήσεων, καθώς και διάφοροι μηχανισμοί για τη μετατροπή των επιδομάτων ανεργίας σε επιδοτήσεις σύστασης επιχειρήσεων, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, και για τους νέους. Επιπλέον, η δέσμη μέτρων για την απασχόληση προτείνει τη χρήση μισθολογικών επιδοτήσεων για την τόνωση καθαρών νέων προσλήψεων και τη στοχοθετημένη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης (κυρίως όσον αφορά τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης) για την ενίσχυση της απασχόλησης, καθώς και ισόρροπες μεταρρυθμίσεις στη νομοθεσία για την προστασία της απασχόλησης που θα επιτρέπουν στους νέους να έχουν πρόσβαση σε ποιοτική απασχόληση.
- (14) Με το ψήφισμα της 24ης Μαΐου 2012 σχετικά με την πρωτοβουλία «Ευκαιρίες για τους νέους», το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να αναλάβουν ταχέως και συγκεκριμένα μέτρα σε εθνικό επίπεδο για να εξασφαλίζεται ότι οι νέοι θα εντάσσονται σε αξιοπρεπή απασχόληση, εκπαίδευση ή (εκ νέου)κατάρτιση εντός τεσσάρων μηνών από την αποχώρηση από το σχολείο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογράμμισε ότι επιβάλλεται πραγματικά να βελτιωθεί η κατάσταση των ΕΑΕΚ και να επιλυθεί σταδιακά το πρόβλημα της ανεργίας των νέων στην Ένωση.
- (15) Με τα συμπεράσματα της 29ης Ιουνίου 2012, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε από τα κράτη μέλη να ανανεώσουν τις προσπάθειες για την αύξηση της απασχόλησης των νέων, με «στόχο εντός ολίγων μηνών από την αποφοίτησή τους να προσφέρεται στους νέους μια ποιοτική θέση εργασίας, δυνατότητα συνέχισης της εκπαίδευσης, μαθητεία ή πρακτική άσκηση». Επιπλέον, κατέληγε στο συμπέρασμα ότι τα εν λόγω μέτρα μπορούν να υποστηριχθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες χρηματοδότησης προσωρινών επιδοτήσεων για προσλήψεις από το εν λόγω Ταμείο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 205 της 6.8.2005, σ. 21.

⁽²⁾ ΕΕ L 198 της 26.7.2008, σ. 47.

⁽³⁾ ΕΕ C 351 E της 2.12.2011, σ. 29.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 191 της 1.7.2011, σ. 1.

- (16) Η ανακοίνωση της Επιτροπής «Ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης: επενδύοντας στις δεξιότητες για καλύτερα κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα», της 20ής Νοεμβρίου 2012, αποτελεί τη συνεισφορά της Ένωσης στις εργασίες αυτές από εκπαιδευτική σκοπιά. Εξετάζει τα κύρια θέματα της μεταρρύθμισης και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης — για την αντιστοίχιση των δεξιοτήτων που παρέχονται με τις τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, την ενθάρρυνση ανοιχτών και ευέλικτων μεθόδων μάθησης και την προώθηση μιας συνεργατικής προσπάθειας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης.
- (17) Με τη Σύσταση της 20ής Δεκεμβρίου 2012 για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης ⁽¹⁾, το Συμβούλιο ζήτησε από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν, το αργότερο το 2018 και σύμφωνα με τις εθνικές τους συνθήκες και ιδιαιτερότητες και με τον τρόπο που κρίνουν σκόπιμο, ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.
- (18) Με την ανακοίνωση της 28ης Νοεμβρίου 2012 σχετικά με την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης για το 2013, η Επιτροπή τόνισε ότι τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν τη μετάβαση από το σχολείο στην εργασία για τους νέους και να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν προγράμματα εγγυήσεων για τους νέους, με τα οποία κάθε νέος κάτω των 25 ετών θα λαμβάνει προσφορά απασχόλησης, συνεχούς εκπαίδευσης, μαθητείας ή άσκησης εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εξέρχεται από την επίσημη εκπαίδευση ή καθίσταται άνεργος.
- (19) Στα συμπεράσματα για το πολυετές οικονομικό πλαίσιο της 8ης Φεβρουαρίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε να καθιερώσει μια πρωτοβουλία για απασχόληση των νέων, η οποία θα ανέλθει σε 6 δισεκατομμύρια EUR για το διάστημα 2014-2020 για να στηρίξει τα μέτρα που προσδιορίζονται στη δέσμη για την απασχόληση των νέων που πρότεινε η Επιτροπή στις 5 Δεκεμβρίου 2012, και ιδίως για να στηρίξει την εγγύηση για τη νεολαία.
- (20) Οι εγγυήσεις για τη νεολαία θα πρέπει να υλοποιούνται μέσω ενός προγράμματος μέτρων υποστήριξης και θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να βασίζονται σε έξι άξονες: ανάπτυξη προσεγγίσεων βάσει συμπράξεων, έγκαιρη παρέμβαση και δραστηριοποίηση, μέτρα υποστήριξης που διευκολύνουν την ένταξη στην αγορά εργασίας, αξιοποίηση των ταμείων της Ένωσης, αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση του προγράμματος και ταχεία υλοποίησή του. Οι άξονες αυτοί στοχεύουν στην πρόληψη της πρόωρης αποχώρησης από το σχολείο, στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας και την κατάργηση πρακτικών εμποδίων όσον αφορά την απασχόληση. Μπορούν να υποστηρίζονται από τα ταμεία της ΕΕ και θα πρέπει να υπάρχει συνεχής επιτήρηση και βελτίωση.
- (21) Ο αποτελεσματικός συντονισμός και οι συμπράξεις σε διάφορους τομείς της πολιτικής (απασχόλησης, εκπαίδευσης, νεολαίας, κοινωνικών υποθέσεων, κλπ.) έχει καθοριστική σημασία για την προώθηση ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης, μαθητείας και άσκησης.
- (22) Τα προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ποικιλομορφία των κρατών μελών και τα διαφορετικά σημεία εκκίνησής τους όσον αφορά τα επίπεδα της ανεργίας των νέων, το θεσμικό πλαίσιο και την ικανότητα των διάφορων συντελεστών της αγοράς εργασίας. Πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές καταστάσεις όσον αφορά τους δημόσιους προϋπολογισμούς και τους δημοσιονομικούς περιορισμούς όσον αφορά την κατανομή των πόρων. Στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επενδύσεις στην εκπαίδευση θα πρέπει να ιεραρχηθούν και να ενισχυθούν, όπου είναι δυνατόν, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την αποτελεσματικότητα αυτών των δαπανών. Θα πρέπει επίσης να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη διατήρηση και την ενίσχυση του εύρους και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών απασχόλησης και ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, όπως η κατάρτιση ανέργων και τα προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία. Η καθιέρωση των εν λόγω προγραμμάτων έχει μακροπρόθεσμη σημασία, αλλά υπάρχει επίσης ανάγκη για μια βραχυπρόθεσμη απάντηση για να αντιμετωπιστούν οι δραματικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην αγορά εργασίας,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

1. Να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών λαμβάνουν προσφορά απασχόλησης καλής ποιότητας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός περιόδου τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση.

Κατά το σχεδιασμό προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη σημαντικά ζητήματα, όπως το γεγονός ότι οι νέοι δεν αποτελούν ομοιογενή ομάδα και δεν αντιμετωπίζουν όμοιες κοινωνικές πραγματικότητες, καθώς και τις αρχές της αμοιβαίας υποχρέωσης και την ανάγκη να αντιμετωπισθεί ο κίνδυνος των κύκλων της αεργίας.

Το σημείο αφετηρίας για τη χορήγηση εγγύησης για τη νεολαία σε έναν νέο θα πρέπει να είναι η καταγραφή σε υπηρεσία απασχόλησης, για όσους δε ΕΑΕΚ δεν έχουν καταγραφεί σε υπηρεσία απασχόλησης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίζουν αντιστοίχο σημείο αφετηρίας για τη χορήγηση εγγύησης για τη νεολαία εντός του ίδιου χρονικού πλαισίου των τεσσάρων μηνών.

Τα προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία θα πρέπει να βασίζονται στις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές, σύμφωνα με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες και να λαμβάνουν υπόψη το φύλο και τη διαφορετικότητα των νέων στους οποίους στοχεύουν:

Οικοδόμηση προσεγγίσεων που βασίζονται στην εταιρική σχέση

2. Να καθοριστεί η σχετική δημόσια αρχή που θα είναι υπεύθυνη για τη θέσπιση και τη διαχείριση του προγράμματος εγγύησης για τη νεολαία και για το συντονισμό των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς. Οσάκις δεν είναι εφικτό, για συνταγματικούς λόγους, ένα κράτος μέλος να καθορίσει μία μόνο δημόσια αρχή, οι σχετικές δημόσιες αρχές καθορίζονται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό και ορίζεται ενιαίο σημείο επαφής για την επικοινωνία με την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία.

⁽¹⁾ ΕΕ C 398 της 22.12.2012, σ. 1.

3. Να εξασφαλίσουν ότι οι νέοι έχουν πλήρη ενημέρωση σχετικά με τις υπηρεσίες και την υποστήριξη που είναι διαθέσιμες, με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης, των παρόχων επαγγελματικού προσανατολισμού, των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των υπηρεσιών στήριξης της νεολαίας, και με την πλήρη αξιοποίηση όλων των σχετικών διαύλων πληροφόρησης.
4. Να ενισχύσουν τις εταιρικές σχέσεις μεταξύ των εργοδοτών και των σχετικών φορέων της αγοράς εργασίας (υπηρεσίες απασχόλησης, διάφορα κυβερνητικά επίπεδα, συνδικαλιστικές οργανώσεις και υπηρεσίες για τη νεολαία), ώστε να ενισχυθούν η απασχόληση, η μαθητεία και οι δυνατότητες πρακτικής άσκησης για τους νέους.
5. Να αναπτύξουν εταιρικές σχέσεις μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού και άλλων εξειδικευμένων για τη νεολαία υπηρεσιών (μη κυβερνητικές οργανώσεις, κέντρα και ενώσεις νεολαίας), που συμβάλλουν στην ομαλή μετάβαση από την ανεργία, την αεργία ή την εκπαίδευση στην εργασία.
6. Να εξασφαλίσουν την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και εφαρμογής των πολιτικών που απευθύνονται στους νέους και να προωθήσουν συνεργείες μεταξύ των πρωτοβουλιών τους για την ανάπτυξη συστημάτων μαθητείας και κατάρτισης.
7. Να διασφαλίσουν τη διαβούλευση ή συμμετοχή των νέων και/ή των οργανώσεων νεολαίας στο σχεδιασμό και την περαιτέρω ανάπτυξη των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, ώστε να προσαρμοστούν οι υπηρεσίες στις ανάγκες των δικαιούχων και να λειτουργήσουν αυτοί ως πολλαπλασιαστικοί παράγοντες σε δράσεις ευαισθητοποίησης.

Έγκαιρη παρέμβαση και ενεργοποίηση

8. Να αναπτύξουν αποτελεσματικές στρατηγικές απήχησης σε νέους, μεταξύ άλλων με εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, με στόχο τη συλλογή και την καταγραφή στις υπηρεσίες απασχόλησης, με έμφαση στους εύλωτους νέους που αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια (όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός, η φτώχεια ή η διακριτική μεταχείριση) και στα άτομα ΕΑΕΚ, και λαμβάνοντας υπόψη τα διαφορετικά περιβάλλοντα προέλευσής τους (ιδίως λόγω φτώχειας, αναπηρίας, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου ή εθνοτικής μειονότητας/προέλευσης).
9. Προκειμένου να υποστηρίξουν καλύτερα τους νέους και να αντιμετωπίσουν την ενδεχόμενη έλλειψη ευαισθητοποίησης ως προς τις υφιστάμενες προσφορές, να εξετάσουν την καθιέρωση κοινών «κομβικών σημείων», δηλαδή μιας οργάνωσης που θα εξασφαλίζει τον συντονισμό μεταξύ όλων των συναφών θεσμικών οργάνων και οργανισμών, ιδίως με τη δημόσια αρχή που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του προγράμματος εγγύησης για τη νεολαία, έτσι ώστε να είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους νέους που εγκαταλείπουν το σχολείο, ιδίως για τους νέους που κινδυνεύουν να μην εξασφαλίσουν μια θέση εργασίας ή να μην τύχουν συνεχούς εκπαίδευσης ή κατάρτισης.
10. Να επιτρέψουν στις υπηρεσίες απασχόλησης, μαζί με άλλους εταίρους για τη στήριξη των νέων, την παροχή εξατομικευμένης παροχής συμβουλών και ατομικών σχεδίων δράσης, συμπεριλαμβανομένων των εξατομικευμένων ατομικών καθεστώτων στήριξης, με βάση την αρχή της αμοιβαίας υποχρέωσης σε πρώιμο στάδιο και τη συνεχή παρακολούθηση ώστε να απο-

τρέπεται η εγκατάλειψη και να εξασφαλίζεται η πρόοδος στην εκπαίδευση και κατάρτιση ή την απασχόληση.

Μέτρα στήριξης για την ένταξη στην αγορά εργασίας

Βελτίωση των δεξιοτήτων

11. Να προσφέρουν σε άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο και σε νέους χαμηλής ειδίκευσης προοπτικές επιστροφής στην εκπαίδευση και την κατάρτιση ή εκπαιδευτικά προγράμματα δεύτερης ευκαιρίας τα οποία παρέχουν μαθησιακά περιβάλλοντα που ανταποκρίνονται στις ειδικές τους ανάγκες και τους δίνουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν τα τυπικά προσόντα που δεν μπόρεσαν να αποκτήσουν.
12. Να εξασφαλίσουν ότι τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο ενός προγράμματος εγγυήσεων για τη νεολαία που αποσκοπεί στην ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων αναντιστοιχιών και εξυπηρετούν τις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό.
13. Να διασφαλίσουν ότι οι προσπάθειες για την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων περιλαμβάνουν τις δεξιότητες στις ΤΠΕ και τις ψηφιακές δεξιότητες. Να προωθήσουν το καθεστώς επαγγελματικών γνώσεων και ικανοτήτων, εξασφαλίζοντας ότι τα προγράμματα σπουδών και οι πιστοποιήσεις για τις ΤΠΕ συμμορφώνονται με πρότυπα και είναι διεθνώς συγκρίσιμα.
14. Να ενθαρρύνουν τα σχολεία, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης και των υπηρεσιών απασχόλησης, να προωθούν και να παρέχουν συνεχή καθοδήγηση σχετικά με την επιχειρηματικότητα και την αυτοαπασχόληση για νέους, συμπεριλαμβανομένων των κύκλων μαθημάτων για την επιχειρηματικότητα.
15. Να εφαρμόσουν τη σύσταση της 20ής Δεκεμβρίου 2012 για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης.

Μέτρα σχετικά με την αγορά εργασίας

16. Κατά περίπτωση, να μειώσουν το μη μισθολογικό κόστος της εργασίας, ώστε να ενισχυθούν οι προοπτικές πρόσληψης μεταξύ των νέων.
17. Να αξιοποιήσουν στοχοθετημένες και σωστά σχεδιασμένες επιδοτήσεις μισθών και προσλήψεων για να ενθαρρύνονται οι εργοδότες να δημιουργούν νέες ευκαιρίες για τους νέους, όπως μαθητεία, άσκηση ή τοποθέτηση σε θέση εργασίας, ιδίως για εκείνα τα άτομα που είναι περισσότερο απομακρυσμένα από την αγορά εργασίας, σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις.
18. Να προωθήσουν την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, ενημερώνοντας τους νέους σχετικά με προσφορές θέσεων εργασίας, περιόδους πρακτικής άσκησης και μαθητείας και τη διαθέσιμη υποστήριξη σε διάφορους τομείς, περιφέρειες και χώρες, για παράδειγμα μέσω υπηρεσιών και συστημάτων, που ενθαρρύνουν τους πολίτες να μετακινούνται και να εργάζονται εντός της Ένωσης. Να εξασφαλίσουν επαρκή υποστήριξη για να υποστηρίζεται η προσαρμογή των νέων που βρίσκουν εργασία σε κάποια άλλη περιφέρεια ή κράτος μέλος στο νέο περιβάλλον.
19. Να διαθέσουν περισσότερες υπηρεσίες στήριξης της εκκίνησης νέων επιχειρήσεων και να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση ως προς τις πιθανές ευκαιρίες και προοπτικές που συνδέονται με την αυτοαπασχόληση, μεταξύ άλλων μέσω της στενότερης συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών απασχόλησης και των παρόχων στήριξης επιχειρήσεων και (μικρο)χρηματοδότησης.

20. Να ενισχύσουν τους μηχανισμούς για την εκ νέου ενεργοποίηση των νέων που εγκαταλείπουν συστήματα ενεργοποίησης και δεν έχουν πλέον πρόσβαση σε παροχές.

Χρήση των ταμείων της Ένωσης

21. Πλήρης και βέλτιστη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων της πολιτικής συνοχής, την επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, για την υποστήριξη της καθιέρωσης προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, αναλόγως των εθνικών συνθηκών. Για το σκοπό αυτό, να εξασφαλίσουν την απόδοση της απαραίτητης προτεραιότητας και των αντίστοιχων πόρων για την υποστήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης των μέτρων σχετικά με την καθιέρωση προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων χρηματοδότησης στοχευμένων επιδοτήσεων προσλήψεων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Περαιτέρω, μέγιστη αξιοποίηση της χρηματοδότησης που είναι ακόμη διαθέσιμη από την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013.
22. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της περιόδου 2014-2020, να δώσουν την απαραίτητη προσοχή, στο πλαίσιο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης, στους ειδικούς στόχους που σχετίζονται με την εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία, αναλόγως των εθνικών συνθηκών και να περιγράψουν, στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων, τις δράσεις που πρέπει να υποστηριχθούν στο πλαίσιο των σχετικών επενδυτικών προτεραιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, ιδίως αυτών που αφορούν τη βιώσιμη ενσωμάτωση ΕΑΕΚ στην αγορά εργασίας και στηρίζουν νέους επιχειρηματίες και επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας και την αντίστοιχη συμβολή τους στους συγκεκριμένους στόχους.
23. Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια, πλήρης και βέλτιστη χρήση της πρωτοβουλίας για απασχόληση των νέων με σκοπό την εφαρμογή της εγγυήσης για τη νεολαία.

Αξιολόγηση και συνεχής βελτίωση των προγραμμάτων

24. Να παρακολουθούν και να αξιολογούν όλα τα μέτρα και τα προγράμματα της εγγυήσης για τη νεολαία, έτσι ώστε να μπορούν να αναπτυχθούν περισσότερες τεκμηριωμένες πολιτικές και παρεμβάσεις με βάση το τι λειτουργεί και τι όχι, πού και γιατί, διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την αποτελεσματική χρήση των πόρων και τη θετική απόδοση των επενδύσεων. Να διατηρούν ενημερωμένη επισκόπηση του ύψους της χρηματοδότησης που διατίθεται για τη σύσταση και την εφαρμογή της εγγυήσης για τη νεολαία, ιδίως στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής.
25. Να προωθήσουν δραστηριότητες αμοιβαίας μάθησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, έτσι ώστε να βελτιωθεί ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μελλοντικών προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία. Να αξιοποιήσουν, κατά περίπτωση, πλήρως τα αποτελέσματα των σχεδίων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο της προπαρασκευαστικής δράσης σχετικά με τα προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία.
26. Να ενισχύσουν την ικανότητα όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υπηρεσιών απασχόλησης, που συμμετέχουν στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, έτσι ώστε να εξαλειφθεί κάθε εσωτερικό και εξωτερικό εμπόδιο που συνδέεται με την πολιτική και τον τρόπο ανάπτυξης των εν λόγω προγραμμάτων.

Υλοποίηση των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία

27. Να υλοποιήσουν, το ταχύτερο δυνατόν, προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία. Όσον αφορά τα κράτη μέλη που βιώνουν τις σοβαρότερες δημοσιονομικές δυσκολίες και τα υψηλότερα ποσοστά ΕΑΕΚ ή ανεργίας των νέων, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο σταδιακής εφαρμογής.
28. Να διασφαλίσουν την ορθή ενσωμάτωση των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία στα μελλοντικά προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από την Ένωση, κατά προτίμηση από την έναρξη του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2014-2020. Κατά την εφαρμογή προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, τα κράτη μέλη μπορούν να επωφελούνται από την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Χρηματοδότηση

1. Να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να κάνουν βέλτιστη χρήση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, σύμφωνα με τις σχετικές προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, και της πρωτοβουλίας για απασχόληση των νέων, κατά περίπτωση, για να υποστηρίξουν την οργάνωση και την εφαρμογή προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία, ως πολιτικού μέσου για την καταπολέμηση και την πρόληψη της ανεργίας των νέων και του κοινωνικού αποκλεισμού.
2. Στο πλαίσιο των ταμείων του κοινού στρατηγικού πλαισίου της Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείο Συνοχής, Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την αγροτική ανάπτυξη, Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας), Να υποστηρίξει τις εργασίες προγραμματισμού, μεταξύ άλλων μέσω ομότιμης μάθησης, δραστηριοτήτων δικτύωσης και τεχνικής βοήθειας.

Ορθές πρακτικές

3. να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες του νέου προγράμματος για την κοινωνική αλλαγή και την καινοτομία για να συγκεντρώσει παραδείγματα ορθής πρακτικής σχετικά με τα προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
4. Να αξιοποιήσει το πρόγραμμα αμοιβαίας μάθησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση για να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν εμπειρίες και ορθές πρακτικές.

Παρακολούθηση

5. Να συνεχίσει να παρακολουθεί και να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις για τις εξελίξεις που αφορούν τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τα αποτελέσματα προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασίας του ευρωπαϊκού δικτύου των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης. Να εξασφαλίζει εν προκειμένω την ενημέρωση της Επιτροπής Απασχόλησης.
6. Να παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία σύμφωνα με την παρούσα σύσταση χάρη στην πολυμερή επιτήρηση της Επιτροπής Απασχόλησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, και να αναλύει τις επιπτώσεις των εφαρμοζόμενων πολιτικών και να απευθύνει, ανάλογα με την περίπτωση, ειδικές ανά χώρα συστάσεις στα κράτη μέλη, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών.

Ευαισθητοποίηση

7. Να υποστηρίξει δραστηριότητες ευαισθητοποίησης σχετικά με την καθιέρωση εγγυήσεων για τη νεολαία σε όλα τα κράτη μέλη, αξιοποιώντας την ευρωπαϊκή δικτυακή πύλη για τη νεολαία και, ιδίως, σε επαφή με τις εκστρατείες ενημέρωσης.

Λουξεμβούργο, 22 Απριλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
S. COVENEY
